Влада–Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ



№ 192 (1692) ♦ Субота, 11 жовтня 1997 року ♦ Ціна договірна

Відчули різницю? Зуби на полицю!

Ні з чим не зрівняна втіха, перманентний азарт — жити у краї вічних сюрпризів. Вкотре наш люд був приголомшений. Спочатку зачиненими дверима магазинів. Та телевізор пояснював: для хвилювання немає підстав, податок на додану вартість на цінах не позначиться.

Дещо пізніше наш співвітчизник — ні, не втратив тями, адже він без валокордину тримається чудово, — охнув, коли його, нарешті, за ті двері пустили. Ціни таки зрушили вгору. А щодо того, наскільки істотно, то про це судити не тим, хто проводить біологічні досліди з виживання власного народу.

(Закінчення на 2-й стор.).

Парламентська хроніка

«ДВІЙКА». ЗА НЕВІДПОВІДНІСТЬ КОНСТИТУЦІЇ

Ранкове й денне засідання 10 жовтня

Сесія продовжила обговорення проекту закону про державний бюджет України на 1998 рік. На пропозицію головуючого Олександра Мороза було визначено термін обговорення — три години. Це створило надалі певну колізію. А саме: Олександр Стешенко, який перший узяв участь в обговоренні, зазначив, що проект бюджету-98 подано, на відміну від попередніх, вчасно.

(Закінчення на 2-й стор.).

Увага, «гаряча» лінія!



23 жовтня, у четвер, гостем нашої редакції і вашим співрозмовником, шановні читачі, буде Голова Верховної Ради України Олександр Олександрович Мороз.

«Гарячий» телефон 225-40-25

у цей день до ваших послуг з 19.00 до 20.30. Телефонуйте і матимете змогу почути відповіді на запитання, що вас хвилюють, безпосередньо від глави парламенту.

Усі запитання і відповіді буде опубліковано в газеті. У вас також є час надіслати запитання письмово на адресу редакції.

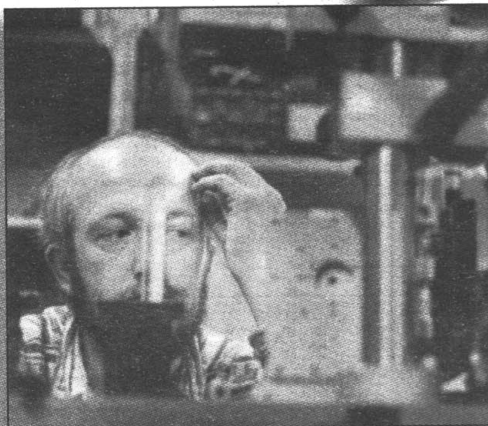
На конвертах робіть помітку — «гаряча» лінія.

Пауло Кордейро: «Я не дивлюся футбол і не ходжу на карнавали»

Сьогодні завершується візит делегації Національного конгресу Бразилії на чолі з головою парламентської групи «Бразилія—Україна» паном Пауло Кордейро. Учора делегацію прийняв Голова Верховної Ради Олександр Мороз. «Це надзвичайно добре, що між нашими парламентами започатковано співробітництво, — сказав О. Мороз. — На жаль, в Україні досить мало знають про Бразилію і сприймають її як країну футболу та карнавалу». Пауло Кордейро погодився, що Бразилія справді має такий імідж, хоча, наприклад, особисто він уже багато років не дивиться футбол і не ходить на карнавали. Та нині Бразилія — це ринок, що розвивається надзвичайно динамічно. Національний внутрішній продукт її торік сягнув 800 млрд. доларів. За кількістю надходження інвестицій ця країна посідає друге місце після Китаю. А показник її щорічного економічного зростання дорівнює показнику всієї Латинської Америки.

Як зазначив пан Кордейро, разом із делегацією до України приїхали також бізнесмени: Бразилія бажає налагодити економічне співробітництво з Україною.

Про химери величі та злиденність науки і бідність держави



I.

Якось на щорічному звітному форумі академічної науки з високої трибуни пролунала фраза про неприпустимість того, щоб наукою керували лаборанти... Дивна, на перший погляд, фраза, адже де це бачено, щоб бодай хтось-небудь з лаборантів чи інженерів претендував на чільні посади в науковій ієрархії. Але багатьом з наукового загалу зрозуміла тривога наукового генералітету щодо можливої демократизації та дебюрократизації наукового життя внаслідок очікуваного та невідворотного реформування науки, яка, хоч як дивно, уже півстоліття не зазнає істотних організаційних змін.

(Закінчення на 6-й стор.).

Саміт – не лише засідання, а й переговори

Сьогодні — другий і завершальний день саміту Ради Європи. Керівники 40 держав—членів РЄ, а також кандидатів на членство в цій організації обговорюють проблеми європейської безпеки, боротьби з організованою злочинністю, захисту прав національних меншин, перспективи створення єдиного європейського суду з прав людини тощо.

Перебуває у Страсбурзі і Президент України Леонід Кучма. Окрім участі в засіданнях форуму, він, за попередньою інформацією, мав і матиме низку зустрічей з президентами Франції, Польщі, Азербайджану, Грузії, Фінляндії, Австрії, прем'єр-міністрами Португалії та Швеції.

Врожай-97

І КОРОЛЕВА ПОЛІВ «ЛАНУ» ПІД СИЛУ

Розширилися можливості створеного олександрійськими машинобудівниками вітчизняного зернозбирального комбайна «Лан». Завдяки пристрою, виготовленому на місцевому підприємстві «Поліграфтехніка» — одному з учасників народження комбайна, він тепер може збирати й соняшник. А допомагає розділювач рядків, встановлений на жатці виробництва цього ж підприємства. Перші випробування засвідчили: якість збирання — висока, втрати врожаю — мінімальні. За продуктивністю агрегат не має рівних серед комбайнів такого класу. Та, за словами генерального конструктора проекту «Лан», голови правління ВАТ «Олександрійський завод «Автоштамп» Віктора Саєнка, цим можливості їхнього дітища не вичерпуються. Комбайн у змозі збирати і кукурудзу.

P.S.

- **Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку прийняла рішення про заснування в Україні Національного депозитарію.**
- **Найближчим часом у державі буде створено компанію з управління фондами прямих інвестицій.**
- **До Києва прибули учасники «Слов'янського ходу», що пролягає за маршрутом Мурманськ—Чорногорія і ставить за мету збереження духовних і культурних цінностей слов'ян.**
- **Держкомітет рибного господарства України отримав право видавати документи міжнародного зразка.**
- **У Львові проходить україно-німецький бізнес-форум «Економіка в діалозі-97».**

У номер

Відчули різницю? Зуби на полицю!

(Початок на 1-й стор.).

Тож народ не був у захопленні, що літр магазинної олії порівняно із весною — початком літа подорожчав більш як на гривню, що яйця стали коштувати в середньому 1,8 грн., омріяна колись варена ковбаса — понад 8 грн. Миле українському шлункові сало потягнуло на 6 грн. (а було ж 2-2,5 грн.)! Фанати оксамитового «оболонського» пива закусили губу: тепер їм належить віддавати за пляшчину на 10 копійок більше.

Для підтвердження, що все це вам, любі співвітчизники, аж ніяк не наснилося, а сюрпризи на прилавках —справжнісінькі, лаконічно наведемо дані, які агентство «Інтерфакс-Україна» отримало в Держкомстаті. Справді, ціни на продовольчі товари зросли на 2,1 %, в тому числі на цукор — на 12,6, яйця — 8,7, м'ясопродукти — на 5, тваринні жири, маргарин, майонез, овочі — на 4,6 %.

До речі, на непродовольчі товари ціни — також не на мертвій точці: загальний темп їх зростання — 0,2 %. Подорожчали послуги хімчистки та прання — на 1,6 — 3 %.

Нудно, добродії, нудно повторювати, але напрочуд вірною надто скромним цифрам, а часто-густо й невчасному потраплянню до гаманців є зарплата...

Столиця

Бути чи не бути самоврядуванню: почекаємо до понеділка

Відбулася науково-практична конференція «Правові особливості здійснення місцевого самоврядування у столиці України — місті Києві», присвячена 500-літтю Магдебурзького права в нашій державі. В її роботі взяв участь заступник Голови Верховної Ради України Віктор Мусіяка.

Метою заходу було визначити думку представників органів місцевого самоврядування, державної виконавчої влади, громадськості щодо схваленого Верховною Радою у першому читанні закону "Про столицю України — місто-герой Київ".

Звісно, на роботі зібрання позначилася й атмосфера, що панує нині у будинку влади на Хрещатику: біля робочого кабінету голови Київради Леоніда Косаківського та інших приміщень цілодобово чергують міліцейські наряди, а вся Київрада тепер розмістилася лише на двох (9-му та 10-му) поверхах приміщення. Решта зайнята міською державною адміністрацією.

А загалом конференція пройшла цікаво, і її рекомендації можуть істотно вплинути на розгляд закону «Про столицю України — місто-герой Київ». Можуть, бо невідомо, в якому варіанті, врешті-решт, буде схвалено резолюцію науково-практичної конференції «Правові особливості здійснення місцевого самоврядування у столиці України — місті Києві».

Річ у тім, що в хід вироблення рекомендацій конференції активно втрутився глава міської державної адміністрації Олександр Омельченко, й, що дивно, під його тиском присутні згодилися зібратися ще раз.

У понеділок у колонній залі Київради знову зберуться народні депутати, науковці, представники громадського благодійного науково-аналітичного центру східноєвропейських досліджень, Української асоціації молодих юристів, міжнародного фонду «Відродження», районних та міської держадміністрацій, депутати Київради, щоб внести зміни до вже виробленої резолюції конференції.

Віталій АБЛІЦОВ.

Парламентська хроніка

Що позичаємо, те віддаємо

Вечірнє засідання 9 жовтня

Верховна Рада ухвалила постанову стосовно звіту про виконання Державного бюджету за 1996 рік. Генеральній прокуратурі доручено перевірити законність використання бюджетних коштів, після чого парламент повернувся ще раз до звіту.

Після короткої дискусії щодо процедури розгляду проекту Державного бюджету на наступний рік сесія заслухала міністра фінансів Ігоря Мітюкова, який доповів про основні напрями надходжень і видатків із державної казни. Ігор Мітюков не приховував, з якими труднощами зіткнувся уряд у поточному році. Зокрема, за 9 місяців до бюджету надійшло лише 11,1 мільярда гривень. Тобто за цей час вдалося лише на 1 відсоток перекрити піврічний план грошових зборів. Казна недоотримала близько 2,9 мільярда гривень. Не виконано плани зборів податків на прибуток, на додану вартість тощо. На 1,6 мільйона декалітрів знизилося виробництво лікеро-горілчаних виробів. 3 мільйони гривень бюджет втратив через спад виробництва пива. Водночас заборгованість платників податків перед бюджетом станом на 1 вересня досягла 1,6 мільярда гривень.

Міністр фінансів, знайомлячи народних обранців із проектом державного кошторису на майбутній рік, наголосив, що він розроблявся на основі прогнозу макроекономічних показників поточного року і податкового законодавства станом на 15 вересня.

Однак і цей проект також маловтішний. Так, доходи зведеного бюджету плануються у розмірі 27,2 мільярда гривень, що становить трохи більше чверті валового внутрішнього продукту. Проте, на думку міністра фінансів, у проекті бюджету простежується зменшення податкового тягаря на вітчизняного товаровиробника. А нинішнього року доходи планувалися у розмірі, що становив майже третину ВВП.

Потім Ігор Мітюков зупинився на структурі надходжень і видатків кошторису наступного року. Водночас він підкреслив, що низка законів, спрямованих на зменшення податкового тиску і захист вітчизняного товаровиробника, спричинять значні ненадходження до бюджету. Зокрема, від нового порядку визначення оподатковуваного прибутку між валовими доходами і валовими витратами держава недоотримає 3,3 мільярда гривень. Щоправда, зазначив міністр фінансів, підприємства отримають додаткові кошти на розвиток власного виробництва у вигляді відрахувань на амортизацію — майже 12 мільярдів гривень. Проте міністр фінансів не переконаний, що ці кошти використовуватимуться за призначенням.

Що ж пропонує Міністерство фінансів для забезпечення планових сум збереження надходжень у державну казну? Як завше: збільшити акцизні ставки на спирт і лікеро-горілчану продукцію, тютюнові вироби, нафтопродукти, а ще скасувати пільги в оподаткуванні деяких підакцизних товарів. Тобто вже сьогодні, якщо це буде зроблено, можна прогнозувати підвищення цін на ці та інші товари. Водночас Кабінет міністрів пропонує здійснити поступовий перехід до застосування нових норм відрахування на амортизацію.

Проте, попри всі заходи, дефіцит бюджету планується у розмірі 5,3 мільярда гривень, який хочуть покривати за рахунок внутрішніх і зовнішніх позичок. Хоча, скажімо, лише на погашення і обслуговування зовнішнього боргу планується використати 1 мільярд 920 мільйонів гривень, а внутрішнього — 1 мільярд 296 мільйонів.

Чимало зауважень депутатів викликала така схема, а також формування місцевих бюджетів, бо відповідно до нових віянь у податковому законодавстві всі області України, Київ і Автономна Республіка Крим стали дотаційними.

Володимир КОРОЛЮК.

«Двійка». За невідповідність Конституції

(Початок на 1-й стор.).

Однак цим, власне, і обмежується його позитивність. Решта — негатив. Бо на сесію винесено проект, в якому знехтувано закон про місцеве самоврядування, місцеві бюджети, а отже, життєві інтереси майже 12 тисяч громад України. Тож неприйнятність такого проекту бюджету очевидна, наголосив О. Стешенко і запропонував: припинити подальше обговорення й повернути проект урядові на доопрацювання. Цю процедурну пропозицію депутатський загал підтримав. Сесія доручила Комітету з питань правової політики і судово-правової реформи зробити належні висновки з проведеного Верховною Радою обговорення — винести документ на розгляд сесії наступної середи.



Після цього, виходячи з проголосованої пропозиції О. Стешенка, обговорення можна було б припинити. Та спрацювало правило затвердженого Регламенту. І обговорення тривало. Хоча, власне, це було своєрідним «випусканням пару», бо зал засідань і ложа уряду були напівпорожні. Отож, як мовиться, доживемо до середи...

У ході денного засідання тривало обговорення проекту бюджету-98. Йшлося про катастрофічний стан справ у сільському господарстві, вугільній промисловості, охороні здоров'я та освіті. Депутати вказували, що формування бюджету-98 відбувається на фоні того, що понад 60 відсотків наявних в Україні коштів заховано в тіні напівкримінальних структур.

Слушною була думка, що за нинішніх умов безгрошів'я виходити з кризи варто, спрямовуючи кошти в кілька пріоритетних галузей. Нині такими є, насамперед, сільське господарство та паливно-енергетичний комплекс, а в соціальній сфері — медицина й освіта. Оздоровивши їх і давши старт нормальній роботі, можна буде приступити до виведення з кризи інших галузей та сфер.

Депутати назвали також резерви збільшення доходної частини бюджету: скорочення адміністративного апарату, ліквідація ряду проміжних структур, перерозподіл коштів і статей, передбачених на заходи, де, за образним висловом одного з депутатів, «хлопці шкварять гопака», на ті, де йдеться про здоров'я старих, дітей тощо.

З обговорюваного питання прийнято відповідну постанову.

Іван ДМИТРЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Додаю і свій голос

Під час поіменного голосування у Верховній Раді 8 жовтня щодо підтвердження Закону України «Про внесення змін до статей 19 і 64 Закону України «Про пенсійне зебезпечення» я голосував «за». Однак у роздруківці результатів, опублікованій у Вашій газеті 9 жовтня, моє голосування значиться, як з'ясувалося згодом, «проти». Помилка сталася з технічних причин, до яких редакція газети не причетна.

Цим зверненням прошу сповістити читачів «Голосу України», що до 316 голосів моїх колег, які, подолавши президентське вето, підтвердили чинність згаданого закону, додається й мій голос.

Іван КОРШИНСЬКИЙ,
народний депутат України від Тячівського виборчого округу № 174.

Фейлетон-трилер

Усі на вибори

ВІДТОДІ, як Велика Рада призначила день виборів, у Джунглях ночами згадували Людину. За неї такого не було, щоб старий Балу схибився на партійних списках, а дика кицька вимагала імпічменту Шерхану.

У лісовій адміністрації мало не панікували. П'яні їжаки шастали по кущах з передвиборчими плакатами «Ганьба!». Макаки верещали, щоб їм сплатили заробітну плату грошима і навідріз відмовлялися від памперсів. Чергове вето Шерхана лягло під хвіст мудрого Каа...

Нічого втішного не обіцяла і змішана виборча система, яка мала забезпечити Шерхану контрольний пакет голосів у Великій Раді. Чого доброго, захоплять владу безхребетні і перетворять Джунглі на гай для вегетаріанців. «Що скаже Зграя?» — запитував гібона-радника Шерхан.

Той, скоса поглядаючи на купу кісток під баобабом, завезених у джунглі в рахунок зв'язаного кредиту, передчував, що ось-ось адміністративні щелепи Шерхана покладуть край його трудовий біографії. Проте гібон ще виправдовувався:

— Зграя, даруйте, спохабилася: працює — через пень колоду. А до лісового бюджету стоїть задом. За шість місяців через це, попри наші прогнози, бюджет втратив додатково щонайменше 383 мільйони кокосо-гривень. Дякувати антилопам ГНУ з головного податкового управління, за дев'ять місяців назбирали податків і неподаткових платежів майже на 18 мільярдів... Та антилопи, навіть поліцейські, наражаються на відчайдушний спротив бізонів, вовків та інших диких підприємців савани. Даруйте, вже є жертви... Коли до нас повертається задом тупорилий бегемот і миршавий заєць, утримувати лісовим коштом життєвий рівень нашої пошарпаної та підстаркуватої фауни департаменту фінансів просто несила...

* * *

— То це ти натякаєш, що я керую миршавими і тупорилими джунглями? Може, забув, що я не член Великої Ради, щоб робити з мене дурника! Це хто ж до мене стоїть задом?! Хіба хтось забув про штучний відбір в умовах перехідного періоду до цивілізованих відносин, який залишила по собі Людина?!

Гібон зацьковано зиркнув під баобаб.

— Бач, недорахувалися ПДВ та податку на прибутки ссавців, плазунів і травоїдних, — гарчав далі Шерхан, — треба було завчасу подбати про скорочення бартеру. Сам бачив, як зайці, бобри і крокодили сплавляли на Схід кращі сорти віковічних дерев, а зі Сходу перли відеоапаратуру. Бач, недорахувалися сотень мільйонів рентної плати за нафту й газ — хіба не можна було дотямити, що кроти сидять без грошей, а тиснути на них податками до моїх виборів взагалі безглуздо? Ви потрусіть краще термітники енергетичного департаменту, які напускають вексельного туману, напихаючи грошима кишені комерційних структур савани та джунглів. Звідки ж з'являться гроші, якщо бухгалтерія схибнулася на податковому законодавстві, а будь-яка тля замість працювати — страйкує! І ти, гібоне, мені баки не забивай, бо найбільше бюджет втратив через те, що департамент лісових резервів не відшкодував джунглям мало не 1,5 мільярда кокосо-гривень за надані ще торік у кредит матеріальні цінності звіровому господарству. Та й не тільки він тримає дулю в кишені. Контролю і обліку, про який свого часу говорили люди, що називали себе більшовиками, у лісі ніякого. І мало не кожний зубатий і хвостатий краде. Пернаті геть подаються за кордон, вивозячи туди фізичний і розумовий капітал... От і виходить, що доходи — тьху, а видатки на матюку.

Гібон ледве дихав. Коли Шерхан

Думка фахівця

Проект бюджету-98

Про «припущення» та їх наслідки,

або Чи стане 1998 рік роком економічного зростання?



Одним із найважливіших питань, розгляд яких припадає на восьму сесію Верховної Ради й істотно впливає на політичну та соціально-економічну ситуацію, є, безумовно, проект Державного бюджету України на 1998 рік.

Досвід минулих років свідчить, що якість, вчасне прийняття основного фінансового документа держави та його виконання передусім залежать від того, наскільки реальними є показники, покладені в основу його розробки.

Проект Державного бюджету на 1998 рік розроблено, виходячи з прогнозованого зростання валового внутрішнього продукту, промислового виробництва, валового випуску сільськогосподарської продукції (відповідно на 0,5%, 0,9% і 1,9%). Наскільки обгрунтовані ці параметри, і чи маємо ми підстави сподіватися, що наступний рік стане роком економічного зростання?

Починаючи з 1990 року, урядом України було розроблено та оприлюднено більше десяти економічних програм, що декларували поліпшення стану української економіки. Параметри цих програм щорічно закладалися в основу підготовки державних бюджетів України, які подавалися урядом до парламенту. На жаль, позитивні наміри щодо економічного зростання, котрі передбачалися зазначеними програмами та закладалися у Державному бюджеті на відповідний рік, залишилися нереалізованими. Відбувалося реальне падіння основних макроекономічних показників, таких, як валовий внутрішній продукт, обсяг грошових доходів населення, купівельна спроможність заробітної платні, розмір середньої пенсії, розмір державних асигнувань на культурні та соціальні потреби суспільства. Разюча невідповідність між намірами і реальністю призводила не лише до істотних дисбалансів у господарстві країни, але й до звуження національного ринку та погіршення економічної ситуації, втрати довіри громадян до інститутів держави та її економічної політики.

Темпи змін валового внутрішнього продукту в 1991 — 1997 роках, покладені в основу розробки Державного бюджету України, і фактичні показники, порівняно з попереднім роком, %

Рік	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Темп змін ВВП							
Покладений в основу розрахунків Державного бюджету	+ 1,7	+0,9	-2,1	-7,3	-5,7	-0,1	+0,3
Фактичний	-8,7	-9,9	-14,2	-23,0	-11,8	-10,0	-5,7*

* за січень — серпень 1997 року

А яка ситуація щодо цього на 1998 рік? Економічні розрахунки свідчать про необгрунтованість цифри економічного зростання плюс 0,5%, покладеної в основу розробки Державного бюджету на 1998 рік.

По-перше, судячи із розроблених урядом основних параметрів економічного і соціального розвитку на 1998 рік, темпи зростання обсягів виробництва у наступному році мають бути більші, ніж темпи зростання ВВП, а обсяги експорту зменшаться за збільшення обсягів імпорту (передбачуване на 1998 рік від'ємне сальдо торговельного балансу має скласти $1 млрд. 250 млн.). А це значить, що частка доданої вартості у загальному випуску продукції наступного року зменшуватиметься, що призведе до збільшення кредиторської заборгованості й неліквідів, посилення натурального обміну, отже — до зменшення реального ВВП порівняно з 1997 роком.

По-друге, автори прогнозованого зростання виходять із того, що у 1998 році збільшаться обсяги виробництва. Але ж реальні, забезпечені ліквідними товарами, гроші утворюються в момент реалізації товарів. Проте вже сьогодні обсяги виробництва в промисловому секторі на 6,4% більші за обсяги реалізації товарів цього сектору. І немає підстав сподіватися на покращення цієї ситуації наступного року, принаймні це ніяк не випливає із поданого проекту Державного бюджету та супроводжувальних документів.

По-третє, у Пояснювальній записці до проекту Державного бюджету на 1998 рік передбачено збільшення обсягів амортизації й зменшення величини прибутку як складових частин сукупних фінансових ресурсів держави. Проте можна із упевненістю сказати, що в умовах катастрофічної нестачі обігових коштів суб'єкти господарювання накопичуватимуть амортизаційні нарахування не в реальних грошах, а в матеріалізованих основних фондах. Це значить, що реального приросту ВВП за рахунок цього чинника теж не буде.

Тому не зрозуміло, як за таких обставин можна отримати реальний приріст ВВП, на який сподіваються автори проекту Державного бюджету на 1998 рік.

Передбачуване у 1998 році економічне зростання (чи стабілізація) викликає сумніви ще й тому, що базується не на реальних розрахунках, а на припущеннях. Про це, до речі, йдеться і у листі Кабінету міністрів, що супроводжує проект основних параметрів економічного і соціального розвитку України на 1998 рік. Цитую: «... під час прогнозування можливих змін у відтворювальних пропорціях валового внутрішнього продукту вирішальним стало **припущення** стосовно впливу податкової реформи на поступову легалізацію тіньової економіки, збільшення обсягів власних коштів...» Варто лише сказати, що такий документ, як Державний бюджет, усе-таки, слід будувати на розрахунках, а не на припущеннях.

І ще про одне припущення. У проекті основних параметрів на 1998 рік, на базі яких розроблено Державний бюджет на 1998 р., вказано, що життєвий рівень громадян у наступному році не погіршиться. Про це йшлося і під час обговорення на Вищій економічній раді «Основних напрямів соціальної політики на 1997 —2000 роки». Проте стабільність чи навіть покращення життєвого рівня має тут невиразну і мало переконливу аргументацію. **По-перше,** вони базуються на не підкріпленій економічно тезі про «нормалізацію процесу вчасної виплати поточної заробітної плати». **По-друге,** у розрахунках суми затримок зарплати за нинішній рік перенесено в доходи наступного року. **По-третє,** передбачено, що «зміниться секторна структура доходів від власності на користь нефінансового сектору і домашніх господарств», що є незрозумілим. **По-четверте,** передбачено, що збільшаться доходи громадян від продажу іноземної валюти, що теж є незрозумілим, бо нічого не сказано про джерела надходження самої валюти.

Нереальні показники, покладені в основу розробки Державного бюджету на 1998 рік, автоматично поширюються на бюджети областей, регіонів, міст. А невідповідність «дутих» і фактичних показників призводить до дисбалансу доходної і видаткової частин Державного бюджету і тягне за собою погіршення в усіх сферах виробництва, відповідно — й суспільного життя. Виходячи з цього, життєвий рівень громадян наступного року порівняно з нинішнім знижуватиметься, незважаючи на чергові оптимістичні заяви.

Бюджет — це основний економічний прогноз на наступний рік. Прогноз, що базується на розрахунках. Зрештою, практика довела, що розробка Державного бюджету на нереальній основі призводить до зниження життєвого рівня громадян України, а держава і її інститути внаслідок повторювання з року в рік помилок втрачають свій авторитет.

Над цим варто замислитися під час обговорення і прийняття Державного бюджету України на наступний рік.

Віталій МЕЛЬНИЧУК,
радник Голови Верховної Ради України,
кандидат економічних наук.

Заява фракції Соціалістичної та Селянської партій України у Верховній Раді України

Щодо бюджетного процесу

Соціально-економічна ситуація в Україні вимагає рішучих кроків у напрямі ліквідації головної причини кризи — тотального злидарювання людей. Важливим інструментом щодо подолання бідності є бюджет держави.

Саме цим законом регулюється соціальна функція держави. Об'єднана фракція Соціалістичної та Селянської партій України заявляє про особливу важливість бюджету, виступає за його прийняття у терміни, визначені законом, та у параметрах, які забезпечували б достойне життя людей на основі розвитку вітчизняного виробництва.

Фракція звертає увагу уряду на те, що саме з його вини гальмується процес розгляду бюджету. Це пов'язано з тим, що Кабінет міністрів України разом із проектом бюджету та звітом про виконання попереднього бюджету не подав до Верховної Ради України розрахунків щодо вартісної величини межі малозабезпеченості, мінімальної заробітної плати та мінімальної пенсії за віком.

Фракція ще раз підтверджує, що вона буде виступати за прискорення в рамках Регламенту та існуючих норм бюджетного процесу, але ніколи не погодиться на розгляд бюджету, як це було раніше, без цих соціальних параметрів, соціальних запобіжників.

Ми заявляємо, що існуючі розміри мінімальної заробітної плати і мінімальної пенсії є просто ганьбою для держави!

Ми вважаємо, що потрібно невідкладно зробити кроки щодо відновлення пенсійного забезпечення, яке відповідало б трудовому внеску людини, її участі у виробництві. Ми категорично проти зрівнялівки, яка існує сьогодні. Це ті параметри, які повинні бути відображені в бюджеті.

Крім того, фракція виступає за невідкладну й кардинальну реформу системи оплати праці, яка дала б змогу підняти середнє її значення хоча б до мінімальних значень в Європі. Ще раз нагадуємо, що сьогодні ми на 13-му місці у світі за рівнем цін і на 95-му місці за рівнем життя. Ці диспропорції є неприпустимими! Бюджетний процес зобов'язує нас виправити їх.

Повертаючись до надрукованого

«Завинив класик перед Вінницею»

Голові Вінницької обласної державної адміністрації п. МАТВІЄНКУ А.
Голові міської ради п. Дворкісу Д.

Високошановні пани Матвієнко і Дворкіс!

Нас дуже вразила публікація В. Скрипника в газеті «Голос України» («Завинив класик перед Вінницею») про сумну долю літературно-меморіального музею М. Коцюбинського в цьому славному місті. Щось додавати про роль і значення не лише в Україні цього осередку української культури на Поділлі, напевне, буде зайвим. Бо навіть школярам, котрі вивчають творчість класика, відомо, що в місті, де він народився, вже багато десятиліть функціонує музей М. Коцюбинського. Його діяльність не повинна припинитися сьогодні, а в недалекому майбутньому він мав би здобути статус національного. Тим більше, що ця установа, створена сімдесят років тому, вижила за попередніх режимів (навіть гітлерівського), а тепер, в умовах незалежної держави, опинилася під загрозою якщо не руйнації, то закриття. Розуміємо складність теперішньої ситуації, але не порятувати цей музей сьогодні не можна, бо що ми скажемо завтра, втративши такий центр пропаганди не лише творчості М. Коцюбинського, а й української культури взагалі.

Віримо в те, що обласна державна адміністрація виявить належну і необхідну увагу літературно-меморіальному музею М. Коцюбинського, знайде кошти (дуже символічні, порівняно з тими, що витрачаються на інші цілі), й ця установа, як і раніше, привертатиме увагу всіх, хто приїжджатиме до Вінниці.

З повагою народні депутати України:
Микола ЖУЛИНСЬКИЙ, Григорій НЕДВИГА, Анатолій КОНДРАТЮК, Анатолій ЮХИМЧУК, Ніна МАРКОВСЬКА, Володимир ЯРОВЕНКО, Костянтин ПІСКУНОВСЬКИЙ, Євген СМІРНОВ, Володимир БУТКЕВИЧ.

Шерхана!

вдавався до філософії, це віщувало сумний фінал.

* * *

З казначейськими векселями Шерхан не перебільшував. Торік для потреб департаментів внутрішніх справ, оборони і АПК комерційні банки видали стомільйонний кредит, але не з власних, а з лісових ресурсів. Мало того, що ці кредити не погасили, трутні з АПК не вважали за потрібне ще й увести ці витрати у звітність першого півріччя. Як завжди, спрацював закон джунглів. Навесні круки з контрольно-ревізійного управління з'ясували, що кенгуру з департаменту АПК за підтримки бізонів і носорогів із почту Шерхана та удава Каа припустилися порушень фінансової дисципліни майже на 16 мільйонів кокосо-гривень. Гребують будь-якими лімітами, перераховують лісові кошти не своїм управлінням, а безпосередньо лісрадгоспам та ліскоопспам, акціонерним товариствам хижаків і вампірів. За департаментом АПК борг перед джунглями —358 мільйонів. Але, схоже, затурканий передвиборчими проблемами, Шерхан про це ще не дізнався.



— Що скаже зграя? — скреготнув він кутніми.

Гібон зіщулився.

— Але ж макроджунглева ситуація може вас потішити, — наважився було заперечити, проте Сам уже перетворився на суцільну пружину.

— Хіба ти не знаєш, — наїжачився Шерхан, — що є макробрехня і мікробрехня?! Шкода, я від тебе іншого не почув. За ті півроку, про які ти тут патякав, заборгованість у заробітних платах і соціальних виплатах немічним звіряткам сягнула 2225 мільйонів. І ти мені так і не розповів, чому вона зросла на 336 мільйонів. Не підказав також, про що говоритиму перед виборами електорату тушканчиків та канарейок. А ти знаєш, бісова твоя кров, що джунглі протягом першого півріччя сплатили по боргах за іноземні кредити 460 мільйонів «зелених» і 406 з них сплачено з лісової казни! У цих «зелених» — і прострочені платежі, і погашення основного боргу, і штрафні санкції, які пройдалися і пропивалися, як ти кажеш, нашою миршавою і підстаркуватою фауною. Але разом з тим у цих «зелених» і мій, Шерханів, престиж...

Гібон хотів було кинутися притьмом у гущавину. І таки кинувся, але спромігся добігти тільки до баобаба. Останнє, що він побачив: горила з шерханової адміністрації міняла біля дупла сови «зелені» на кокоси. А останнє, що почув, було: «Усі на вибори Шерхана!».

Григір ЧОРНИЙ.

У номер

● *Чернівці*

Зі швидкістю слимака

Земельна реформа просувається в Україні зі швидкістю слимака. Про це йшлося на семінарі з приватизації землі та реорганізації КСП, що проходив у Чернівцях цими днями. З більш як десяти тисяч сільгосппідприємств, повідомив заступник голови Держкомзему Антон Третяк, реальна реструктуризація торкнулася лише трьохсот. За таких умов кардинальних перетворень на ниві матінки-годувальниці варто очікувати через десятки років.

Прискорити процес збираються іноземці. Як повідомили представники Міжнародної фінансової корпорації (МФК упродовж двох років за гроші Британського урядового фонду «Ноу-Хау» здійснювала проект реорганізації п'ятнадцяти колективних сільгосппідприємств у Донецькій області — «**ГУ**»), у Чернівецькій області триватиме проект з реструктуризації земельних відносин. Фінансово підтримувати розробку модельної схеми розбудови поки що трьох господарств виявили бажання уряди одразу чотирьох країн: Норвегії, Швеції, Данії та Японії.

Звернення тижня

Оксана ЧЕХОВСЬКА, «Голос України»

А меценати поховалися...

За даними представників Товариства Червоного Хреста України, майже третина населення нашої країни — за межею бідності. Тому Міжнародна Федерація Товариства Червоного Хреста та відповідні товариства України, Росії, Молдови, Білорусі вирішили провести акцію — осінньо-зимове звернення з приводу надання допомоги найнезахищенішим людям харчовими продуктами, одягом, взуттям тощо.

Протягом серпня—вересня представники Червоного Хреста вивчали ситуацію. За їхніми підрахунками, загалом у нашій державі потребують допомоги 230 тисяч чоловік. Це приблизно обійдеться в 4 мільйони доларів. За словами голови Товариства Червоного Хреста України Івана Усиченка, допомагатимуть бідним здебільшого продовольством. У великих містах плановано відкрити 50 пунктів з обслуговування безоплатними обідами.

Як повідомив старший співробітник департаменту з надання гуманітарної допомоги секретаріату Федерації Товариства в Женеві Джон Ватт, десяту частину потрібних коштів нині знайдено.

Було б добре, якби звернення Червоного Хреста України не залишили поза увагою вітчизняні меценати. На жаль, навіть на запрошення відвідати прес-конференцію відгукнулися лише представники одного із столичних банків.

Ольга ВІТЕР, журналістка

Вкладай, бо потрібні гроші...

Рада тижня

Найвагомішою політико-економічною подією останнього часу вважається перше засідання Консультативної ради з питань іноземних інвестицій в Україні при Президентові України. Ця новоутворена структура покликана визначати основні засади державної політики із залучення іноземних інвестицій в економіку України та їх ефективного використання і слугуватиме інтеграції нашої держави у світові економічні процеси.

Згідно з оцінкою експертів Національного банку України потреба нашої держави в іноземних капіталовкладеннях становить 40 млрд. доларів США. Проте за станом на перше півріччя поточного року загальний обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України сягнув лише 1 млрд. 650 млн. 800 тис. американських доларів (за потреби в щорічному поточному фінансуванні обсягом 7—8 млрд. доларів США).

Крім того, Україна посідає одне з останніх місць серед країн з перехідною економікою за обсягом інвестицій у розрахунку на душу населення — 28 доларів США, тоді як у Латвії цей показник становить 227 доларів, Естонії — 420, Чехії — 575, Угорщині —1107 доларів.

В Україні іноземні інвестиції вкладено у понад 5,5 тис. підприємств і організацій: харчова промисловість — $ 325 000 тис.; підприємства торгівлі — $ 271 800 тис.; машинобудування та металообробка —$ 145 700 тис.; фінанси, кредит, страхування, пенсійне забезпечення — $ 141 300 тис.; промисловість будівельних матеріалів — $ 115 100 тис.; хімічна та нафтохімічна промисловість — $ 110 000 тис.

Обсяг іноземних інвестицій до банківської системи на 1 вересня 1997 року за доларовим еквівалентом становив 65 700 тис. доларів, тобто 9,3 відсотка від загальної суми зареєстрованих статутних фондів українських комерційних банків.

Проілюстрована вище ситуація з іноземними інвестиціями в українську економіку схиляє до невтішних висновків. В державі, всупереч оголошеній інвестиційній відкритості, більш чи менш прийнятних умов для інвестора немає взагалі, не кажучи вже про постійні зміни правил гри на законодавчому полі. Експерти Всесвітнього економічного форуму за такими показниками, як приховані імпортні бар'єри для інвестицій, відвели Україні останнє місце серед обстежених 59 країн.

Приголомшують прорахунки в інвестиційній політиці. Це змушує вітчизняних можновладців вишукувати нові шляхи для заохочення іноземного капіталу. Останні кроки уряду свідчать про прагнення переконати потенційного інвестора у сприянні його діяльності в Україні. Зокрема, указом Президента у вересні розпочала роботу Палата незалежних експертів з питань іноземних інвестицій, мета якої — розглядати спори між інвесторами та органами виконавчої влади і місцевого самоврядування. Проте це утворення не матиме повноважень судового арбітражного органу. Його призначення — допомагати потенційним чи фактичним учасникам інвестиційних спорів знаходити взаємоприйнятне розв'язання проблем.

Проте поверхневі кроки навряд чи сприятимуть відчутним зрушенням у цій сфері. Парадокс, але використовувати іноземні інвестиції сьогодні просто не вигідно: відповідно до чинного українського законодавства інвестиції все ще є прибутком підприємства, тобто отримувач повинен сплатити з них податки на додану вартість і прибуток.

(За матеріалами Українського центру політичного маркетингу).

Є ще порох у порохівницях

Виставка тижня

У Києві, за сприяння Міністерства промислової політики України, відбулася VI Міжнародна виставка-ярмарок «Литво-97». Її організаторами стали Асоціація ливарників України, Департамент-центр з ливарного виробництва, інші установи й організації.

За словами президента Асоціації ливарників України Володимира Найдека, ливарне виробництво і надалі залишається основною заготівельною базою для машинобудування: литі деталі в середньому становлять 40—50% маси машин і механізмів. В середині 80-х років за обсягом виробництва виливків (понад 6 млн. тонн щорічно) Україна посідала п'яте, а за випуском на душу населення — перше місце в світі. Нині підприємства одного з найдавніших методів одержання металевих виробів з року в рік видають «на-гора» лише 1 млн. тонн стратегічної продукції. Проте в галузі ще збереглися висококваліфіковані наукові інженерно-технічні та виробничі кадри, спроможні забезпечити якісним литвом не тільки потреби України, а й зарубіжжя.

Щодо виставки — в експозиції взяли участь понад 30 вітчизняних підприємств і організацій України, а також наукові установи і фірми Росії, Білорусі, Польщі, Туреччини.

На перехресті тижня

Віктор ТЕРЕН, журналіст

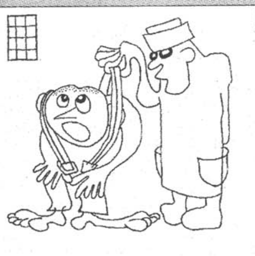
Між нами — позичальниками і боржниками

Минулої середи акціонерний агропромисловий банк «Україна» відвідав Президент Леонід Кучма.

Подія для банкірів, як кажуть, непересічна, бо вона збіглася у часі з розгорнутою в країні дискусією щодо перспектив макроекономічної стабілізації. Недарма Президента супроводжували віце-прем'єр Сергій Тигипко, голова правління Нацбанку Віктор Ющенко, міністр АПК Юрій Карасик і лідер Аграрної партії, народний депутат Катерина Ващук, голова біржового комітету Української аграрної біржі Богдан Губський. Розмова з головою правління Віктором Кравцем ішла довкруж наболілого —шляхів послаблення податкового преса, ціноутворення в сільському господарстві, ефективності виробництва агропромислової продукції. Не обійшлося і без більш дошкульної теми взаємної заборгованості: Міністерства АПК — перед банком «Україна» і бюджетом, а уряду —перед Нацбанком.

Дошка пошани

Вето на язик



Будинок для божевільних. Палата «Бонапартів». Сеня, нап'явши червоні підтяжки на вуха, гасає з кутка в куток і затято лається. Безупину, години зо три...

— Сеню, охолонь трохи, що сталося? — лікар гладить відстовбурчені вуха пацієнта...

— Та цей... спікер нещасний вигнав мене із маніпуляційної...

— За що?!

— От і я кажу, йому — спікеру: процедурою, мовляв, крутиш, іди ти... к вотуму... А він мерщій: хто «за», хто «проти» — і витурили...

— Сеню, де це ти таких слів набрався, вето тобі на язик.

— Ага, як Вовочці із Роменського виборчого округу, то можна.., а мені — відразу вето на язик!..

Краще не буває

Криївка. Підпільник Кіндрат при світлі каганця читає газету, його подільник Юзик дулом нагана розсовує на долівці купу фотографій членів Політбюро Компартії СРСР.

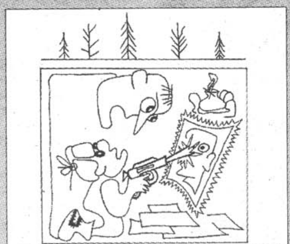
— Кіндрате, ти Брежнєва хрюльник пам'ятаєш? Оце?

— Ні, це Суслов, а ото — Кириленко... Най би його шляк трафив, навіщо він тобі?!

— Востаннє йому в очі гляну і... хлопцям з УНА передам. Вони хочуть портрет генсека на свій прапор почепити...

— А взамін тобі що обіцяють?

— О! Що при них — УНА буде, як при Брежнєві —тільки краще! Якщо так буває!



«Хто не заховався...»



Народний депутат України Валентин Недригайло:

— Мені особисто до вподоби досвід Узбекистану, де методи боротьби зі злочинністю набагато жорсткіші. Я не кажу, звичайно, про розстріли на місці... Хоча й такі підходи треба вивчати.

Від чергового: ***Справді, нормальний підхід: спершу розстріл на місці, а тоді вже вивчатимемо... Чи не можна через повішення...***

Ой, пече!

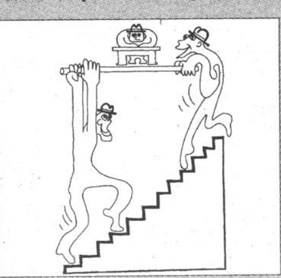
— Чув, Бразаускас відмовився балотуватися у президенти?!

— Він що, нездужає?

— Так, йому пече комуністичне минуле: посада першого секретаря ЦК Компартії Литви...

— А я оце думаю, чого це перший секретар Компартії України, коли виступає з трибуни, червоніє! Йому теж пече?!

— Отож! І відразу в двох місцях! У голові —справа Леніна—Сталіна, на сідниці — президентське крісло!..



Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Канадці можуть вивести нас з енергетичної кризи

***Цього тижня** в Україні перебувала делегація уряду провінції Манітоба (Канада) на чолі з прем'єр-міністром Гері Філмоном. На перший погляд, за своєрідним міжнародним «табелем про ранги», цей візит не назвеш ані державним, ані офіційним. Та, попри все, з делегацією зустрілися Президент України Леонід Кучма, заступник Голови ВР Віктор Мусіяка, Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко. У чому секрет?*



Можливо, в тім, що Манітоба такою самою мірою українська, як і канадська. У цій провінції мешкають близько 160 тисяч канадців українського походження. Біля місцевого парламенту стоїть пам'ятник Тарасові Шевченку. Як сказав Гері Філмон, це єдиний випадок, коли пам'ятник «іноземній» видатній особі поставили на території державної установи. До речі, сам Гері Філмон також належить до тих 160 тисяч. Його мати, українка, народилася на Тернопільщині. А батько (хоч і не українець) — у Карпатах.

— Це природно, що наша провінція хоче налагоджувати співробітництво з Україною, — вважає Гері Філмон. — Спрацьовує суто людський фактор. Адже чимало підприємців мають родичів в Україні. Окрім того, структура економіки Манітоби дуже схожа зі структурою економіки України. Отже, ми хочемо запропонувати техніку, технології, які можна без адаптації використовувати у ваших умовах.

До речі, коли влітку цього року в Канаді проходила конференція в рамках Канадсько-Української ділової ініціативи (КУДІ), то її учасники майже одноголосно погодилися, що найбільший успіх вона мала саме в Манітобі, де зібралися підприємці, котрі займаються будівництвом. Проте українські учасники мали й зауваження. На їхню думку, канадська сторона воліє не так створювати спільні підприємства, як продавати нам свої товари. Я запитала у Гері Філмона, на його думку, наша держава — це рівноправний партнер, чи передовсім великий ринок?

— Мабуть, і партнер, і ринок одночасно. Є компанії, які воліють лише продавати. І це їхнє право. Але чимало фірм готові створювати спільні підприємства. Наприклад, фірма «Нью Голленд» вже працює з Білоцерківським тракторним заводом. З нашою делегацією приїхали і бізнесмени, що привезли з собою конкретні проекти. Як на мене, найцікавіший з них — проект реконструкції так званих «хрущовок», завдяки якій вдасться не тільки поліпшити житлові умови, а й заощадити за рахунок застосування технології енергозберігання.

За словами пана прем'єра, є всі підстави сподіватися, що цей проект буде реалізовано. Принаймні, й у Верховній Раді, і в Кабінеті міністрів пообіцяли свою підтримку. Пропозиція справді приваблива. За умови енергетичної кризи вона дає змогу зекономити електроенергію, а отже й кошти.

— Канаду в 70-х роках також спіткала енергетична криза, — розповідає Гері Філмон. — Експерти дійшли висновку, що найкращий спосіб її подолати — виробити таку технологію будівництва, яка допомогла б економити на опаленні помешкання. Всі кошти, витрачені на реконструкцію старих приміщень, було компенсовано протягом двох років.

Отже, скориставшись досвідом канадців, ми також зможемо протягом кількох років розв'язати нашу енергетичну кризу? Звучить привабливо. Але... Під час зустрічі з прем'єр-міністром Манітоби заступник Голови Верховної Ради Віктор Мусіяка підмітив: «Це навіть дивно: ми маємо стільки можливостей скористатися з канадського (і не тільки) досвіду, але не робимо цього. А точніше, у нас не завжди послідовно реалізують добрі починання». Можливо, цього разу буде виняток?

Наталя ФІЛІПЧУК.



Канадці обіцяють перетворити «хрущовки» на такі апартаменти.

Бюджет — лише проект, а криза — реальність

***Ще недавно** прем'єр-міністр Італії Романо Проді радів: урядові вдалося підготувати такий проект бюджету, який, за планами уряду, допоміг би країні істотно просунутися шляхом виконання Маастрихтських угод. Однак тріумф тривав недовго.*

Керівництво Партії комуністичного перетворення (ПКП), без підтримки якої кабінет міністрів не має шансів домогтися прийняття в парламенті розробленого ним проекту державного бюджету на 1998 рік, запропонувало урядові внести часткові корективи в цей документ. Більше того, генеральний секретар партії Фаусто Бертінотті пообіцяв, що ПКП не поступиться жодною зі своїх трьох основних вимог, висунутих перед кабінетом міністрів. Ці вимоги стосуються переходу в Італії на 35-годинний робочий тиждень, збереження в попередньому обсязі витрат на систему пенсійного забезпечення і прийняття урядом зобов'язань щодо боротьби з безробіттям на півдні країни.

Протягом усього минулого тижня тривали переговори між Романо Проді та Фаусто Бертінотті. Після завершення переговорів представник кабінету міністрів заявив, що уряд представив нові пропозиції з усіх питань, що обговорювалися. Проте, судячи з усього, запропоновані кабінетом міністрів поступки в ПКП вважають недостатніми. Однак Романо Проді також дав зрозуміти, що уряд не може ще більше поступитися комуністам у їхніх вимогах: на думку прем'єра, ці вимоги суперечать цілям фінансового оздоровлення країни та курсу на європейську інтеграцію.

Це означає, що загроза поглиблення політичної кризи в Італії і, зрештою, відставки уряду зберігається.

Наталя РІЗНИК.

Що спільного між «Макдональдсом» та «Уолтом Діснеєм»?

За астрономічну суму — 8,36 млн. доларів на аукціоні «Сотбі» продано... скелет динозавра. Його власником став музей історії природи, що в упертій боротьбі переміг вісім інших претендентів на «найповніший із усіх коли-небудь знайдених» набір закам'янілих залишків самки тиранозавра, якій дано ніжне ім'я —С'ю.

Величезна наукова цінність скелета безсумнівна. Названо його на честь палеонтолога Сюзан Хендріксон, яка виявила його в квітні 1990 року в штаті Південна Дакота на території ранчо, що належить Морісові Уїльямсу — індіцю племені сіу. Власник вважав свої землі «негодящими», не підозрюючи, що вони приховують справжній скарб. За дорученням Уїльямса знахідку на торги виставив уряд США.

Минулі торги можна вважати яскравим прикладом союзу американської науки і бізнесу. Звичайно ж, у музею і близько не було тих величезних коштів, що він сплатив на аукціоні. Придбати надзвичайно рідкісний палеонтологічний експонат науковому закладові допомогли відомі корпорації, а саме «Макдональдс» та «Уолт Дісней», які вирішили, що зайва реклама їм не завадить.

Хроніка. Факти. Події

● Москва

«Комп'ютерний геній» автоматизує Ощадбанк

Комп'ютерний магнат, один із найбагатших людей на планеті, Білл Гейтс прибув до Москви, щоб обговорити питання автоматизації Ощадбанку та заходи боротьби з «піратським» використанням програмного забезпечення. 41-річний президент американської комп'ютерної корпорації «Майкрософт» має намір зустрітися з керівниками уряду Росії та з російськими партнерами його компанії в банківському та нафтовому секторах.

● Рим

Відставити відставку!



Президент Італії Оскар Луїджі Скальфаро доручив голові Ради міністрів Романо Проді виконувати поточні обов'язки аж до прийняття главою держави остаточного рішення у зв'язку з поданим прем'єр-міністром проханням про відставку. Про це повідомила президентська прес-служба після завершення зустрічі Романо Проді з Оскаром Луїджі Скальфаро в резиденції глави держави — Квірінальському палаці.

● Анкара

Оце тобі «попередження»...

Стрілянину по російському вертольоту Мі-8, що належить погранугрупованню «Грузія», з'ясовується, вели не турецькі військовослужбовці, а селяни, та й то з метою «попередження» про порушення ними кордонів Туреччини. Про це заявив губернатор прикордонної з Грузією турецької провінції Артвін Омер Бююккент. За його словами, порушення кордону вертольотом сталося через погодні умови. Переконавшись у цьому, мешканці села Борчка-Джамілі й відкрили попереджувальний вогонь, і гадки не маючи, що мало не збили машину, яка здійснювала санітарний політ.

● Вашингтон

«Соколи Саддама» порушують заборону



Міністр оборони США Уїльям Коен заявив, що літаки іракської авіації «продовжують періодично порушувати заборонені для польотів зони», і «за це їм доведеться відповідати». Виступаючи в Пентагоні перед зустріччю з президентом Ізраїлю Езером Вейцманом, Коен повідомив, що ВПС США і їхніх союзників зробили більш жорстким контроль за забороненими зонами, встановленими на півночі та півдні Іраку після війни в районі Перської затоки.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення О. Моцика Надзвичайним і Повноважним Послом України в Турецькій Республіці

Призначити **МОЦИКА** Олександра Федоровича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Турецькій Республіці.

**Президент України
Л. КУЧМА.**

м. Київ,
8 жовтня 1997 року.

Усіх нелегалів знатимуть на ймення і в обличчя

***Служба** імміграції та натуралізації США обіцяє створити протягом року комп'ютерну систему обліку осіб, що прибувають до країни за туристськими візами. Про це повідомив представник відомства Расс Бергерон.*

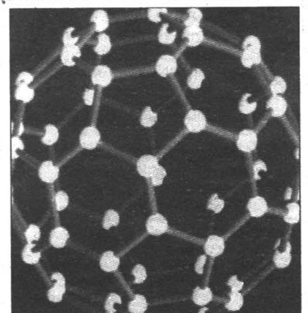
Нова система дасть змогу виявляти тих, хто залишився на території США після закінчення терміну дії візи. За оцінками служби імміграції та натуралізації, з приблизно 5 мільйонів незаконних іммігрантів, які перебувають на цей час у США, майже 40 відсотків прибули до країни за туристськими та іншими візами. Зокрема, це й нелегали з України. «Автоматизована система буде зберігати інформацію про терміни в'їзду та виїзду для кожного приїжджого, — повідомив Бергерон. — Уперше ми одержимо точну інформацію про тих, хто поїхав, а хто залишився».

Починання Служби імміграції та натуралізації одержало повну підтримку в конгресі, повідомляє ІТАР-ТАКС. Юридичний комітет палати представників щойно схвалив законопроект, який вимагає від міністерства юстиції подавати точні дані про кількість нелегальних іммігрантів у США, зокрема тих, у кого закінчився термін візи.

На знімку: така далека для емігрантів Америка...

Нотатки лаборанта

Про химери величі та злиденність науки і бідність держави



(Початок на 1-й стор.).

Автор наступних роздумів, який за чверть віку роботи в науці інженером, науковим співробітником, заступником директора наукового інституту, директором впроваднищького науково-виробничого малого підприємства мав змогу під різними кутами зору спостерігати зсередини українську науку в усій її величі та злиденності, ще раз повертається до доленосних проблем її виживання з позицій найчисленнішого та найпродуктивнішого шару, так би мовити, пересічних науковців.

Темні хмари нависли над наукою не одразу після здобуття благословенної незалежності. В ейфорійному пориві держбюджетна наука спочатку фінансувалася скромно, але досить пристойно, що призвело до невиправданого добросердя та розслабленості. Але наслідки нечуваного розвалу економіки швидко докотилися і до академічної, вузівської, галузевої науки. Розгорілися полемічні баталії за щезаючі кошти.

Уникнути руйнівних наслідків нав'язуваного опонентами радикального реформування науки дав змогу лише розумний консерватизм її керівництва як вимушений метод захисту. Але сама собою позиція розумного консерватизму не вирішує проблем прийдешнього дня науки в умовах швидкоплинних змін у житті. Передумовою одужання будь-якого хворого організму є зародження в тенетах кризових суперечностей відроджуючого начала. Для реанімації науки, як мінімум, необхідно визначити й дослідити ці кризові суперечності, знайти шляхи їх позитивного розв'язання. Саме в цьому суть ідеї реформування.

Про злиденність науки сказано так багато, що справедливості заради слід нагадати про її блиск, хоча й минулий. Українська наука осяяна досягненнями радянської. А від запитів союзного ВПК вона успадкувала свою тематику, нині часто вже нікому не потрібну.

Іншою спадковою вадою пострадянської науки є хронічна незавершеність її розробок. Чимало технологів, скуштувавши «на зуб» розрекламовані блискучі досягнення, потім довго дорікали долі, доводячи до пуття новаторські, але технологічно сирі розробки. В першооснові цього явища лежить певне упередження багатьох представників академічної науки в її нібито перевазі та первинності над технологією. Цьому сприяла й підтримувана владою престижність та відносна матеріальна забезпеченість наукової діяльності. Водночас інженерна праця була обділена вищою увагою, що й досі багато в чому пояснює наше кричуще відставання в світовому змаганні технологій.

Не все так просто і з нашими вражаючими злиднями. Часом просто не збагнути, як можуть люди, обтяжені турботами про хліб насущний для своїх дітей, тижнями й місяцями жити практично без засобів до існування. Але спільнота вчених не лягає на рейки, не зчиняє голодних бунтів та інших помітних акцій протесту. Причина дивного феномена в тому, що багато вчених залучено до тіньової науково-технічної діяльності й тому кревно зацікавлені в збереженні такого становища, коли все необхідне для «лівої» діяльності завжди поруч і практично безплатне... Інша безмовно-покірна частина наукового середовища не ризикує втратити останню надію в житті, пов'язану зі своєю єдиною кваліфікацією та досвідом.

Тінізація наукової діяльності призводить до великих втрат коштів, сприяє відпливу до тіньової економіки найбільш ефективної та конкурентоспроможної продукції, залишаючи для державного фінансування розробки з другорядним попитом, від чого блякне й без того не дуже яскравий блиск науки і стає нестерпною її вражаюча злиденність.

Отож, у блиску та злиденності української науки тісно переплелися міфи та реалії, відбиваючи всеохоплюючу та рукотворну роздвоєність наших думок та вчинків.

Казкою нової епохи стала злиденність держави, якою виправдовують страхітливі й незбагненні речі. Бідність заважає країні рятувати нею ж скалічених чорнобильських дітей, підгодовувати нею-таки розорених людей. Мільйони трудівників прямують щоранку в казковий світ роботи де не виплачують зарплату. Вони зі страхом перебігають вулиці, якими мчать лімузини найновіших та найкоштовніших моделей. Ті лімузини належать реальному, прагматичному та жорстокому світу. У їхніх власників безліч справ, і мчать вони не на прогулянку, забиваючи ефір радіотелефонними розмовами та сигналами пейджерів. Зростання їхнього багатства можна оцінити за розквітом індустрії розваг та розкоші — мабуть, ми не такі вже й злидарі...

Отож, ніхто серйозно не вирішуватиме ані долі країни, ані її науки доки житиме віра у бідність держави. А віра така сильна, що вже наші порадники й меценати захвилювалися. У своєму інтерв'ю милий серцю кожного вченого Джордж Сорос наголосив, що не має наміру інвестувати капітали в пострадянську економіку, тому що капіталізм, який у нас будують, за його влучним визначенням, кожною людиною на Заході сприймається як мерзотний, і що наші «реформи» знову можуть призвести до спроби розтрощити світ до підмурків, а затим... Надприбутки — ця святиня наших неандертальських капіталістів, за Соросом, — результат економічної діяльності, досягнутий не за законами вільної ринкової економіки, а всупереч їм. Тому левова частка надприбутків має повернутися туди, звідки вони були протизаконно вилучені.

Ми й самі здатні дійти такого висновку, але за звичкою волімо казати про це не з трибун чи кафедр, а по кухнях та курилках. Правда полягає в тому, що корінь зла — у суперечності між одержанням надприбутків тіньовою економікою та безмежним пограбуванням держбюджетного сектора. А також у тому, що основна маса населення перебуває в своєрідній держбюджетній резервації, відділеній від тіньової оази колючим дротом під струмом, ще непомітною, але досить жорсткою цензурою в засобах масової інформації. І все те відбувається за повного несприйняття і згори, і знизу, адже й тим і тим дещо перепадає звідти, з-за дротянки, а також у разі мовчання, успадкованого від паралізуючого страху перед ГУЛАГом.

Позаяк основний засіб праці — голова — не підлягає відключенню ані рубильником, ані тепловою засувкою, то вона продовжує працювати, пророблюючи варіанти конструктивних ідей. Найпершою невідкладною проблемою є демократизація наукового життя. Її розуміють по-різному. Адміністратори підозрюють прихильників демократизації у прагненні, як сказав високий адміністратор, залучити лаборантів до управління наукою. Лаборанти ж, і ті що з ними, вражені тим, як зуміла зберегтися незмінною практично зі сталінських часів командно-адміністративна система управління наукою.

Красномовний приклад. Про які конкретні проблеми може міркувати, скажімо, керівник наукової установи, якщо він водночас і завідувач відділу в ній? А ще він — голова вченої ради, спеціалізованої ради із захисту дисертацій, член відомчих рад та комісій, член низки експертних, міжгалузевих та координаційних рад і таке інше. А ще наш адміністратор — керівник зарубіжних науково-дослідницьких грантів, бюджетних та господарчих тем, науковий керівник пошукачів та аспірантів. Проте кожна людина, знайома зі специфікою наукової роботи, чудово знає: для того, щоб по-справжньому керувати одним лише науковим відділом, найсвітлішим головам не вистачає 24 годин на добу.

Тому й пропонується демократизувати науку, приміром, шляхом делегування на виборній основі до вищезгаданих комісій та рад найбільш компетентних та яскравих представників наукових установ, щоб підняти на своє законне місце колективний розум і колективну волю вчених.

Інша концептуально важлива проблема — об'єктивна необхідність реформування науки відповідно до стрімких змін у нашому житті. Чи можна припустити, щоб і досі в інститутах продовжували виконувати теми, розпочаті понад тридцять років тому? За цей час змінилася епоха в розвитку науки, щезла імперія зі своєю політикою самодостатності та ізоляціонізму, наказав жити гігантський ВПК — глобальний замовник та впроваджуюча організація вчорашнього дня. Тематику інститутів необхідно радикально переглянути в світлі нових науково-технічних пріоритетів. Такий перегляд на конкурсній основі за широкої участі творчих колективів (від відділів до окремих співробітників) дав би змогу створити об'єктивну базу даних про справжні можливості української науки в пріоритетних її напрямах, зробив би реальним формування нових лабораторій, відділів та цілих інститутів на принципах вищої доцільності як альтернативу проектам формального й безплідного злиття споріднених за профілем колективів. Нарешті, колективи, сформовані на час виконання теми, будуть кревно зацікавлені в успіхові справи, що гарантуватиме подальший розвиток досліджень. А доля невдах у цьому процесі стане закономірним підсумком природного відбору, що відповідає новим ринковим відносинам, які диктують науці нелегкий вибір: або вона — виробник конкурентоспроможної ринкової науково-технічної продукції, або непідйомна гиря для держави.

Саме в науці може по-справжньому спрацювати ідея приватизації, яка досі вірно слугує лише брутальному перерозподілу загальнонародної власності (прихватизації), прикриваючись химерою ганебного обдурювання народу — ваучерною приватизацією та лукавим акціонуванням підприємств. Для цього необхідно на конкурсній основі передати «знаряддя та засоби» виробництва науковцям — лабораторії, відділи, обладнання — ефективному власникові, тій частині наукового загалу, що вже навчилася робити свою справу і без повної держбюджетної опіки й здатна самостійно вирішувати пріоритетні завдання держави. Конкурс науково-технічних завдань, пріоритетних для держави, де переможці одержуватимуть держмайно, вже практично пр[...]речене на самознищення, є найкращим засобом інвестування в науку в чинних кризових умовах. Важливо лише, щоб пошукачами таких майнових грантів були не усталені бюрократично структуровані і здебільшого збанкрутілі колективи, а творчі об'єднання фахівців, здатних ефективно працювати в нових умовах.

II.

У будь-якому випадку реформування науки заради виживання й відродження шляхом чесної, конкурентної боротьби за участю створеної на демократичних засадах компетентної професійної незалежної експертизи значно краще серії погромних скорочень, що перетворять доброзичливого велета у зловтішного карлика.

Україна стрімко трансформується [...] своєрідний заповідник торжества людських вад, що розділить благополучний Захід та вулканічно розігрітий Схід. Якщо ця тенденція збережеться, озна[...] минулої індустріальної могутності поступово зітруться. Якщо ні, шлях один — ініціювати оживлення виробництва шляхом вкладання коштів у інноваційні проекти. Форма власності виробництва при цьому не повинна мати жодного значення. А кошти на початку мусять бути бюджетними, аж доки держава, створивши необхідні умови, не доведе власним прикладом, що інвестиційно-інноваційна модель забезпечує реальну рентабельність виробництва. Лише тоді приватний інвестор добровільно спадкуватиме державу.

Сьогодні наука ще здатна відіграти свою роль, яку нащадки зможуть назвати історичною. Якщо вони, звичайно, володітимуть грамотою, а не висітимуть на деревах, обтрушуючи зди[...]віллі садки, насаджені їхніми предка[...]

Юрій БОЛЬШАК,
кандидат хімічних наук.

Інформація про випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Сатурн-1»

А. Характеристика емітента

1. Фірмове найменування:
Відкрите акціонерне товариство «Сатурн-1».
2. Місце розташування:
Україна, 257008 м. Черкаси, вул. Хоменка, 19-А.
3. ВАТ «Сатурн-1» засноване згідно з рішенням загальних зборів акціонерів відкритого акціонерного товариства «Сатурн» від 21.03.1996р. про реорганізацію ВАТ «Сатурн» шляхом відокремлення ВАТ «Чорнобаївський механічний завод».
4. Статутний Фонд ВАТ «Сатурн-1» становить 3167 гривень.
5. Середньоспискова чисельність працівників станом на 01.07.1997р. становить 20 чоловік.
6. Предметом діяльності товариства є:
— виробництво монтажних заготовок, вузлів і деталей;
— ремонт іншого промислового устаткування і приладів.
7. Керівні особи:
Якушев Володимир Іванович — директор, освіта вища, стаж роботи 23 роки;
Дейнеко Василь Панасович — заступник директора, освіта вища, стаж роботи 40 років.

Б. Опис ділової діяльності

Фінансові результати діяльності на	01.01.97.(грн.)	01.07.97.(грн.)
Обсяг оптової реалізації	58200	8028,00
Балансовий прибуток	-18800	-2399,30
Дебіторська заборгованість	18600	41752,00
Кредиторська заборгованість	76600	110786,00
Валюта балансу	571700	579920,00

В. Дані про емісію акцій

ВАТ «Сатурн» займається науково-виробничою діяльністю.
1. Мета випуску акцій — перерозподіл фінансових ресурсів у процесі реорганізації ВАТ «Сатурн» шляхом відокремлення ВАТ «Чорнобаївський механічний завод».
2. Загальний обсяг емісії становить 3167 грн. Випускається 12668 простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. кожна. Випуск акцій відбувається серією, Б номери з 00001 по 12668.
Форма випуску простих іменних акцій — паперова з сумарним сертифікатом.
Перевищення або недосягнення рівня передплати не передбачається.
Послугами торговця цінними паперами емітент не користується.
3. Нарахування дивідендів здійснюється відповідно до чинного законодавства за рахунок прибутку товариства у розмірах, що визначаються загальними зборами акціонерів та статутом товариства. Дивіденди нараховуються пропорційно до частки номінальної вартості акцій кожного акціонера у статутному фонді АТ.
4. Виплата дивідендів відбувається шляхом перерахування на рахунок акціонерів або виплати їх безпосередньо в бухгалтерії АТ.

Г. Обмін акцій

1. Прості іменні акції ВАТ «Сатурн» номінальною вартістю 0,25 гривні обмінюються на прості іменні акції новостворених товариств:
— «Сатурн-1»,
— «Чорнобаївський механічний завод», номінальною вартістю 0,25 гривні.
2. Обмін простих іменних акцій ВАТ «Сатурн» проводиться у процесі відокремлення ВАТ «Чорнобаївський механічний завод» на умовах і в порядку, що визначені загальними зборами акціонерів, а саме: кожний акціонер обмінює акції ВАТ «Сатурн» на акції ВАТ «Сатурн-1» і ВАТ «Чорнобаївський механічний завод» пропорційно до частки кожного новоствореного ВАТ у статутному фонді ВАТ «Сатурн». (ВАТ «Сатурн-1» — 49,051%, ВАТ «ЧМЗ» — 50,949%).
3. Обмін акцій ВАТ «Сатурн» на акції ВАТ «Сатурн-1» проводиться за адресою: 257008, м. Черкаси, вул. Хоменка, 19-А. Початок обміну акцій з 14.10.1997р. Термін обміну — один місяць.

Д. Чинники ризику

Приймаючи рішення про придбання акцій ВАТ «Сатурн-1», треба враховувати такі чинники ризику:
— погіршення загальної економічної ситуації в Україні;
— неефективність та непослідовність заходів уряду у проведенні економічної реформи;
— прогресування інфляції.

Інформація про випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Чорнобаївський механічний завод»

А. Характеристика емітента

1. Фірмове найменування:
Відкрите акціонерне товариство «Чорнобаївський механічний завод».
2. Місце знаходження: Україна, 258140, смт Чорнобай, вул. Кірова,18.
3. ВАТ «Чорнобаївський механічний завод» засновано згідно з рішенням загальних зборів акціонерів ВАТ «Сатурн» шляхом відокремлення Чорнобаївської філії в окрему юридичну одиницю.
4. Керівні особи:
— Тараненко Іван Михайлович — голова правління, освіта вища, стаж роботи — 30 років.
— Подрига Анастасія Свиридівна — головний бухгалтер, освіта середня спеціальна, стаж роботи — 34 роки.
— Падалка Марія Дем'янівна — економіст, освіта середня спеціальна, стаж роботи — 36 років.

Б. Опис ділової діяльності

ВАТ «Чорнобаївський механічний завод» займається випуском та реалізацією продукції свого виробництва.

1. Фінансові результати діяльності	на 01.01.97. тис. грн.	01.07.97. тис. грн.
а/ випуск товарної продукції в оптових цінах	48	19
б/ теж в порівняльних цінах	34	19
в/ обсяг реалізованої продукції в оптових цінах без ПДВ	32,8	19,4
г/ балансовий прибуток	6,4	1,3
д/ дебіторська заборгованість	13	4
е/ кредиторська заборгованість	7,3	5
ж/ платежі до бюджету	13,4	11,5
з/ наявність обігових коштів	102	113,1
и/ рентабельність основного виробництва	14,3	—
і/ валюта балансу	879,8	863,6

В. Дані про емісію акцій

1. Мета випуску акцій — перерозподіл фінансових ресурсів у процесі реорганізації ВАТ «Сатурн» шляхом виділення ВАТ «Чорнобаївський механічний завод».
2. Загальний обсяг емісії становить 3289,50 грн. Випускається 13158 простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 гривні кожна. Випуск акцій відбувається серією А, номери з 00001 по 13158.
3. Форма випуску простих іменних акцій —- паперова з сумарним сертифікатом.
4. Перевищення або недосягнення рівня передплати не передбачається.
5. Нарахування дивідендів здійснюється щорічно відповідно до чинного законодавства, за рахунок прибутку акціонерного товариства в розмірах, що визначаються загальними зборами акціонерів та Статутом товариства.
6. Дивіденди нараховуються пропорційно до частки номінальної вартості акцій кожного акціонера у статутному фонді ВАТ «ЧМЗ».
7. Виплата дивідендів відбувається щорічно шляхом перерахування на рахунок акціонера, або виплатою їх безпосередньо в бухгалтерії ВАТ «Чорнобаївський механічний завод» до 1 квітня наступного за звітним роком.
8. Послугами торговців цінними паперами товариство не користується.
9. Акцій, які будуть належати ФДМ, у статутному фонді ВАТ «Чорнобаївський механічний завод» немає.

Г. Обмін акцій

1. Прості іменні акції ВАТ «Сатурн» номінальною вартістю 0,25 гривні обмінюються на прості іменні акції новостворених акціонерних товариств:
— «Сатурн-1»
— «Чорнобаївський механічний завод»
номінальною вартістю 0,25 гривні.
Обмін акцій ВАТ «Сатурн» проводиться на умовах і в порядку, що визначені загальними зборами акціонерів, а саме: кожен акціонер обмінює акції ВАТ «Сатурн» на акції ВАТ «Сатурн-1» і ВАТ «Чорнобаївський механічний завод» пропорційно до частки кожного новоствореного ВАТ у статутному фонді ВАТ «Сатурн» (ВАТ «Сатурн-1» — 49,051%, ВАТ «ЧМЗ» — 50,949%).
2. Обмін акцій ВАТ «Сатурн» на акції ВАТ «ЧМЗ» проводиться за адресою: 258140, смт Чорнобай Черкаської обл., вул. Кірова,18.
3. Початок обміну акцій з 14.10.97. Термін обміну: один місяць.

Д. Чинники ризику

Приймаючи рішення про придбання акцій ВАТ «ЧМЗ» потрібно враховувати такі чинники ризику:
— погіршення загальної економічної ситуації в Україні;
— прогресування інфляції.

Фото з конверта



Тільки й залишилося — веселити домашніх. Тварин та птахів.

Фото Зеновія КОВАЛЯ.

село Ожидів
Буського району
Львівської області.

Бліц-опитування

Шановний читачу!
Наближається передплатна кампанія.

1. Чи передплатите ви «Голос України» на 1998 рік?
2. Якщо ні, то чому?

Напишу вам і я

Замість «золотого» весілля — розірвання шлюбу

З дружиною Оленою живемо вже 52 роки. У нас двоє дітей, шестеро онуків, правнука. Позаторік відзначили синове 40-річчя. Після цього якось я обмовився: чи не відсвяткувати скромно і наш ювілей — 50-річчя подружнього життя. Син, донька та й дружина вирішили, що я мислю нереально і відправили мене в психіатричну лікарню.

Мучився там півроку, сильно голодував, втратив 15 кілограмів ваги. 1996 року знову захотів відсвяткувати ювілей, і знову потрапив у «психічку». Цього разу —на три місяці. Відвідували мене рідко, харчування кепське, за найменшу провину санітари застосовували до мене біотерапію...

... Цього року я вчинив по-іншому: замовив запрошення в обласній друкарні. Скільки коштуватимуть листівки —не сказали. А коли я отримав рахунок — очам не повірив: треба було сплатити майже 70 гривень. У сім'ї знову зчинився галас, знову хочуть спровадити мене до лікарні. Мусив піти з дому, маю намір шлюб розірвати. Може, допоможете зберегти сім'ю? Обласні газети, куди звертався, відмовилися чимось зарадити. Це якесь безумство...

Павло КІХОНЬ.

Запорізька область.

Не вирубати

«Може, використаєте?»

Написане пером — не вирубати. І ми пишемо.

Усміхнімося по-доброму нашому невігластву. Може, його стане менше.

Шановні! Пише вам коротенького листа сільська стара жіночка. Неграмотна... А насамкінець додаю віршики на 58 аркушах. Може, використаєте?

С. Б.

Миколаїв.

Може, й використаємо... Шановна!

* * *

Прошу помістити від імені вашого кореспондента статтю, що б'є не в брови, а в око. Хай затріпоче від сну вся правова система і кожен понесе кару за діяння свої.

Микола.

Рахівщина.

Амінь!

* * *

Извените, што не обращаюсь на державній мові, бо розмовляю на суржиковой, а писать на ній рахую кощунством.

Олена Б-ко.

Ковель.

Не нужно було й затруднюватись у написанні свого письма.

* * *

Вашу газету не читаю, бо коштів ледве вистачає на прожитковий мінімум.

Сергій Г-ч.

Макіївка.

.. А ще, схоже, на конверт і папір.

Народний календар

14 ЖОВТНЯ — Покрова. З Покрови починали справляти вечорниці, котрі тривали до Великодня, а весілля гуляли аж до пилипівських заговин (27.11). Це була пора наймасовіших шлюбів. У народі казали: «Прийде Пречиста — принесе сватів нечиста, а як прийде Покрова — зареве дівка, як корова». Увечері перед Покровою дівчата, що збиралися заміж, читали молитву, в якій просили:

«Святая Покрівонько, покрий
мені голівоньку
Оце осінню.
Хоч і драною хустиною,
аби з хорошою дитиною,
Щоб із сторони,
Щоб свекорко, як батенько,
до мене були,
Свекрівонька, як матінка,
мене прийняли.
Щоб діверки та зовиці,
мов братики і сестриці,
До мене були»...

Увечері, напередодні Покрови, господарі тричі кидали через хату шмат кізяка, щоб оселя була не курна, а вдосвіта спалювали його в печі, — взимку хата сухою буде. А якщо житло сиріло, то на Покрову вирізали чотири дернини, клали їх на горищі по всіх кутках, травою вниз — щоб сухо було в хаті.

Покрова накриває траву листям, землю — снігом, воду — льодом, а дівчат — шлюбним вінцем.

Запитання по суті

Чанов лишився Чановим

Де подівся мій футбольний кумир Віктор Чанов? «Загубив» я його 1990 року, коли після завершення гри в київському «Динамо» він виїхав за кордон.

Олександр МІРЧЕВ.

Київ.

З Віктором Чановим, який довгі роки тримав на міцному замку ворота динамівців, я зустрівся в Трускавці. Там він перебував у справах фірми, котру віднедавна очолює.

— Справді, в 1990 році я за контрактом грав у команді першої ліги Ізраїлю, — розповів Віктор. —Двічі ми завойовували кубок країни, один раз — звання чемпіонів. У 1994 році я повернувся і півроку грав у команді «Борисфен», яку згодом почав тренувати. З 1996 року — в бізнесі.

Наша фірма спеціалізується на будівництві, торгівлі, туризмі. Зокрема, будуємо спорткомплекси, гольф-клуби. У Донецьку фірма, в котрій працює 700 чоловік, побудувала банк, у Москві — офісний центр, житловий будинок. У Києві за нашим проектом зводиться офісний центр класу «люкс» з рестораном, сауною тощо. Спорт залишився моїм вірним другом. Граю в міні-футбол, зранку бігаю. Про мою форму вболівальники могли судити на матчі ветеранів «Динамо» — «Спартак», в якому я грав у другому таймі...

Іван ІЛЛЯШ.

Виселяє тільки суд

Наша сім'я не сплачує за квартиру сім місяців — рівно стільки главі, єдиному працюючому з чотирьох, не видають зарплату. Жек лякає нас виселенням. Наскільки це реальні погрози?

Михайло СКОРИК.

Запоріжжя

Згідно ст. 47 Конституції України «Ніхто не може бути примусово позбавлений житла інакше як на підставі закону за рішенням суду».

Отже, якщо хтось хоче виселити вас з квартири, то мусить подати позов до суду.

А останній зобов'язаний розглядати справу за вашої присутності.

Не забудьте захопити довідку про те, що ви не отримували зарплату.

Та все-таки краще справу до суду не доводити.

Відділ лис

КРОСВОРД

По горизонталі: 5. Риба родини тріскових, водиться уздовж північного узбережжя Європи. 7. Персонаж гоголівського «Вія». 8. Річка забуття. 11. Здатність керувати собою. 12. Хижий птах сімейства яструбових. 13. Знаменита поетеса з Лесбосу. 14. Місто на Тернопільщині, що дало свого часу прізвище знатному роду. 17. Економіст-аграрник і літератор, знищений більшовиками. 20. Штат у США. 21. Відомий український духовний композитор, замордований російським царатом у в'язниці. 22. У міфах малагасійців повелителька морської стихії. 24. Сорт витриманої горілки. 29. Дволикий бог. 31. Мавпа з незвичайно гучним голосом. 32. Німецький філософ. 33. Біблійний братовбивця. 34. Сорт винограду. 35. Недоброзичлива, зла людина.

По вертикалі. 1. Значний культурний центр в Україні у XIV—XVI ст. 2. Персонаж роману П. Загребельного «Розгін». 3. Нереїда у міфах стародавніх греків, яка уособлювала спокійне море. 4. Державне утворення на землях Праукраїни. 6. Видатний український поет і правозахисник. 9. У грецькій міфології дружина Геліоса, епонім острова Родоса. 10. Знаменита гора, в печерах якої жили ченці, в тому числі й наш Іван Вишенський — письменник-полеміст. 15. Прізвисько організатора першої Запорозької Січі Дмитра Вишневецького. 16. Гірський баран. 18. Примусове затримання та приміщення до в'язниці. 19. Польний маршал Франції, син нашого гетьмана. 23. Одиниця маси в Англії. 25. Вовна, зістрижена суцільним пластом. 26. Сир з овечого молока. 27. Видатний український композитор. 28. Турецький воїн, змалку забраний із християн, вихований вороже до інших народів, у тому числі й до свого. 30. Металопрокатний агрегат. 32. Гончарний інструмент.

Відповіді до кросворда, надрукованого 4 жовтня

По горизонталі: 1. «Варнак». 5. Курбас. 8. Лаума. 9. Лама. 10. Дюйм. 11. Колядки. 16. «Орда». 18. Аматі. 20. Кама. 22. Ліра. 23. Осло. 24. Юбка. 25. Лорд. 26. Гріг. 28. «Арго». 29. Анна. 30. Ярина. 31. Танк. 34. Добриня. 39. Руни. 40. Кент. 41. Ринок. 42. Ямайка. 43. Аріозо.

По вертикалі: 1. Вільно. 2. Ромб. 3. Кліо. 4. Гуня. 5. Каюк. 6. Баюл. 7. Самара. 12. Ліма. 13. Дато. 14. Галаган. 15. Сколоти. 17. Рубан. 18. Армія. 19. Іскра. 21. Мірон. 27. Граб. 28. Анти. 29. Астрая. 32. Кастро. 33. Юнга. 35. Одра. 36. Рено. 37. Ніка. 38. Вето.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 247908.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311192.